

EI09PG

773001

Roques ígnies de Canal d'en Martí

Situació

Municipi: Santa Eulària des Riu

Coordenades U.T.M. X: 379587
(31N ETRS89): Y: 4321660

Dificultat i duració

2 min

1 2 3

Accés

Arribeu fins a Canal d'en Martí per la carretera de Cala Boix, seguint les indicacions de Pou des Lleó. Aneu a peu per la vorera esquerra de la cala, mirant cap a la mar. Els millors afloraments de roques ígnies es troben passades les casetes de pescadors.

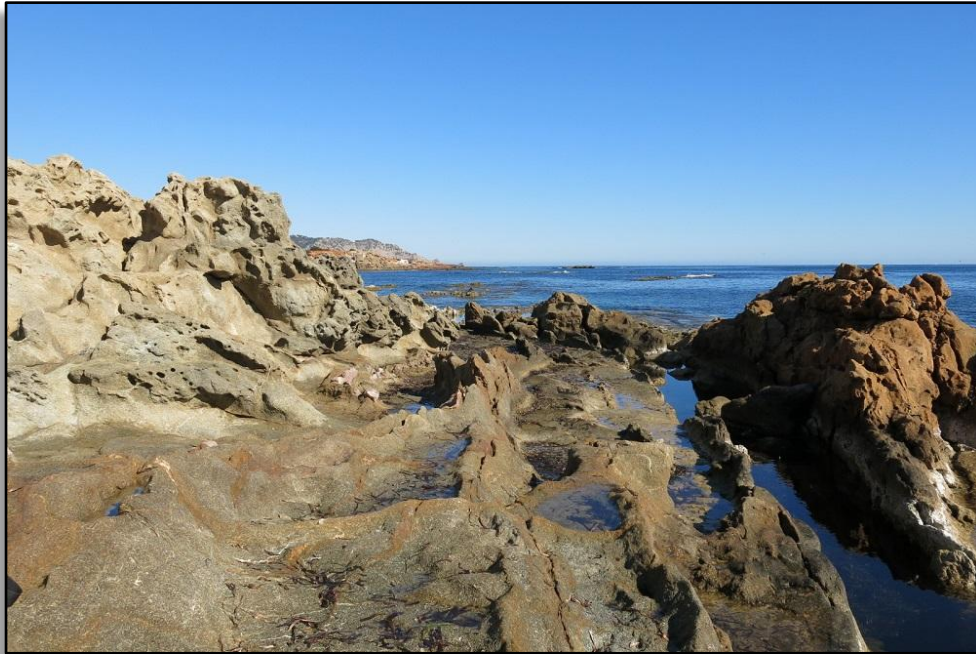
Interès principal

Petrològic-geoquímic

Interès secundari

Tectònic, mineralògic

Descripció de la localitat

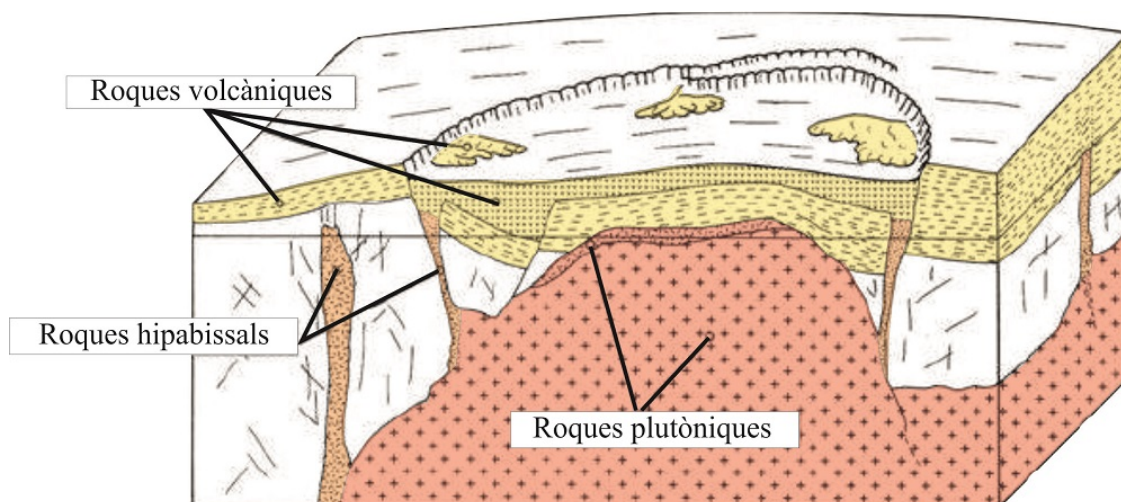

Part de l'aflorament Triàsic de roques ígnies de Canal d'en Martí.

Entre Canal d'en Martí i Punta Llagosta es troba un aflorament de roques que es surten de la normalitat sedimentològica de l'illa d'Eivissa, les roques ígnies.

Aquest tipus de roques es formen a partir del refredament i solidificació (cristal·lització) de material rocós fos (magma). Depenent de a quina profunditat de la Terra cristal·litzi el magma i del temps que triguin en fer-ho, les roques ígnies es poden classificar en:

- Roques plutòniques: Aquest tipus de roques són les que es formen a partir d'un magma refredat i solidificat a una certa profunditat a l'interior de la Terra donant lloc a cossos ignis amb una cristal·lització bastant perfecta i completa, degut a que el temps de refredament és llarg. Aquest tipus de roques mai aflorarien en superfície si no fos pels processos tectònics i erosius. També reben el nom de roques intrusives.
- Roques hipabissals: Aquestes roques es formen als conductes que aporten el magma des de l'interior de la Terra fins a la superfície. Acostumen a presentar minerals de gra mig però moltes vegades presenten característiques semblants a les roques plutòniques o a les volcàniques. També s'anomenen roques subvolcàniques o filonianas.
- Roques volcàniques: Són les roques que cristal·litzen a la superfície de la Terra, en condicions subaèries i amb un refredament ràpid. Donen lloc a cossos ignis amb una cristal·lització molt deficient arribant, fins i tot, a no presentar estructura cristal·lina i ser un material vitri. Es coneixen també amb el nom de roques extrusives.

Esquema modificat de Turner & Bowden, 1979 a on es situen els diferents tipus de roques ígnies.

Les roques ígnies que es troben entre Canal d'en Martí i Punta Llagosta han estat classificades com a roques plutòniques pels autors Spiker i Haanstra al 1935 i per Beauseigneur i Rangheard l'any 1968.

Presenten un aspecte massiu i són de color gris – verdós fosc. Presenten nombroses fractures per les quals han circulat i cristal·litzat magmes de composicions diferents (dics). Com a resultat de la intensa meteorització que les ha afectat presenten alvèols, coneguts vulgarment com a nius d'abella.

Esquerra a dalt: Aspecte massiu de les roques ígnies que es troben a Canal d'en Martí, amb algunes de les fractures que presenta.

Dreta a dalt: Detall dels alvèols formats per meteorització.

A baix: Detall de la cristal·lització que presenten aquestes roques.

El magma que ha cristal·litzat a les fractures presenta una composició diferent a la de la roca a on s'encaixa. A vegades, per les seves propietats químiques, és més fàcil d'erosionar i es formen canals que, al trobar-se reomplerts per la mar, semblen estructures artificials fetes per l'home per tal d'accedir amb els vaixells de pesca; res més allunyat de la realitat.

Dic erosionat degut a la baixa resistència del magma que es va intruir per la fractura.

No es sap amb seguretat en quin moment es van originar aquestes roques ígnies però, en aquest aflorament, sebla que hagi ocorregut durant el miocè ja que els materials d'aquesta època semblen afectats per l'aureola de contacte de les roques ígnies.

Per a saber-ne més

Beauseigneur, C. & Rangheard, Y., 1968. Nouvelles observations sur les roches eruptives de l'île d'Ibiza (Baléares). *Ann. Scient. Universidad de Besançon*. 3ª serie, Geol., 5: 9-12.

Haanstra, V., 1935. *Geologie von Ost-Ibiza*. Tesis Doctoral. Utrecht (Holanda). 4-62.

Mata Lleó, R. & Roig i Munar, X., 2016. *Eivissa i Formentera: camins i pedres. Descoberta geològica i geomorfològica*. Axial Natura. 218 pp.

Rangheard, Y., 1969. *Etude géologique des îles d'Ibiza et de Formentera (Baléares)*. Doctoral thesis. Besançon. 2 volumes, 478 pp.

Spiker, E. N., 1935. *Geologie von West-Ibiza (Balearen)*. Tesis Doctoral. Utrecht (Holanda). 66 pp.

Recomanacions

El millor aflorament és el que es troba a Canal d'en Martí, però podeu fer el recorregut costaner fins a Punta Llagosta per tal d'anar observant diferents afloraments.

Es recomana que visiteu el LIG de Punta d'en Valls i descobriu les roques més antigues d'Eivissa. També podeu fer l'itinerari fins a Cala Boix.

No deixeu de visitar el jaciment arqueològic de púrpura que hi ha a la mateixa cala de Canal d'en Martí.